ÁTTEKINTÉS 02/2026

HU

A 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret lehetőségei – a Számvevőszék 03/2025. sz. áttekintésének nyomon követése

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK

Tartalomjegyzék

Bekezdés

01–06 | Főbb megállapítások

01–04 | Áttekintésünk

05–06 | Általános megjegyzések

07–38 | Részletesebb betekintés

08–11 | Lehetőségek: célzottabb, nagyobb hatást kifejtő költségvetés

08 | Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

09–11 | További javításra szoruló területek

12–15 | Lehetőségek: egyszerűsítés

12 | Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

13–15 | További javításra szoruló területek

16–20 | Lehetőségek: a költségvetés rugalmassága

16–18 | Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

19–20 | További javításra szoruló területek

21–23 | Lehetőségek: az európai szemeszter

21–22 | Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

23 | További javításra szoruló területek

24–29 | Lehetőségek: költségfüggetlen finanszírozás

24–25 | Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

26–29 | További javításra szoruló területek

30–31 | Lehetőségek: jogállamiság

30 | Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

31 | További javításra szoruló területek

32–36 | Lehetőségek: az uniós költségvetés finanszírozása

32–33 | Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

34–36 | További javításra szoruló területek

37–38 | Lehetőségek: külső ellenőrzés

37 | Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

38 | További javításra szoruló területek

I. melléklet. Az Európai Számvevőszék véleményei a 2028–2034-es MFF-re irányuló jogalkotási javaslatokról

II. melléklet. A rendeletjavaslatok szerinti uniós finanszírozási modellek

Glosszárium

A számvevőszéki csoport

Főbb megállapítások

Áttekintésünk

01 A 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre (MFF) irányuló várható bizottsági javaslatok fényében 2025. június 16-án közzétettük 03/2025. sz. áttekintésünket. Korábbi ellenőrzéseink alapján ez az áttekintésünk meghatározta azokat a lehetőségeket, amelyeket a Bizottságnak érdemes lehet mérlegelnie a különböző tematikus területeken.

02 A Bizottság 2025. július 16-án tette közzé a 2028–2034-es többéves pénzügyi keretre vonatkozó jogalkotási csomagját, amelyet 2025. szeptember 3-án egy második, ágazati javaslatokból álló csomag követett. Ezek a javaslatok fektették le a következő hétéves költségvetési időszakra vonatkozó uniós prioritások alapjait.

03 2026. január közepe és március közepe között 12 egyedi véleményt adtunk ki az Európai Parlament, illetve az Európai Unió Tanácsa kérésére. 12 konkrét jogalkotási javaslattal kapcsolatban osztottuk meg nézeteinket, emellett 2026 májusában közzétettünk egy áttekintést, amely az említett vélemények fő üzeneteit foglalta össze.

04 Jelen áttekintésünk a 2027 utáni időszakra vonatkozóan általunk azonosított lehetőségeket követi nyomon, értékelve, hogy azok mennyiben jelennek meg a Bizottság jogalkotási javaslataiban. A benne ismertetett nézetek más perspektívából világítják meg fő üzeneteinket, és iránymutatásként szolgálhatnak a következő többéves pénzügyi keret jogalkotási keretének véglegesítéséhez. Ez a dokumentum nem ellenőrzési jelentés, hanem a meghatározott lehetőségek által érintett kérdésekre korlátozódó áttekintés. A benne közzétett nézeteink a korábban kiadott véleményeinken alapulnak (lásd: ***I. melléklet***).

Általános megjegyzések

05 A 2028–2034-es csomaggal a Bizottság jelentős módosításokat javasol az MFF felépítésében azáltal, hogy a költségvetési fejezetek számát hétről négyre, a programok számát pedig 52-ről 16-ra csökkenti. A javasolt fő változtatások a következőkre terjednek ki:

- a saját források számának négyről kilencre történő növelése és a meglévő források kiigazítása;
- a megosztott irányítással végrehajtott finanszírozás arányának csökkentése az egyéb irányítási módok javára;
- a folyó árakon 865 milliárd euró értékű Európai Alap létrehozása, amely az uniós költségvetési kiadások fő területeit (például a természeti erőforrásokat és a kohéziót) és eszközeit egyetlen, tagállamonként egy-egy nemzeti és regionális partnerségi tervre összpontosító keretbe foglalja;
- az Európai Alappal azon lehetőség bevezetése, hogy a tagállamok a nemzeti és regionális partnerségi tervük végrehajtását – legfeljebb 150 milliárd euró összegű – uniós hitelből finanszírozzák, amelyet egy későbbi időpontban fizetnek vissza;
- költségfüggetlen finanszírozás, illetve egyszerűsített költségelszámolási módszerek általános alkalmazása a legtöbb költségvetési fejezet és program esetében;
- az Unió védelmi ipari bázisának megerősítésére, valamint a védelmi és űrképességek javítására irányuló finanszírozás megötszörözése (az új Európai Versenyképességi Alapon belül), amely így eléri a 131 milliárd eurót;
- egységes teljesítménymérési keret bevezetése, jelentősen csökkentett számú, harmonizált mutatóval és a programok végrehajtásának nyomon követésére szolgáló egységes beavatkozási területekkel, amely uniós szintű együtthatókat rendel egyes kiválasztott horizontális szakpolitikai prioritások minden egyes beavatkozási területéhez.

06 Elemzésünk szerint a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozóan a 03/2025. sz. áttekintésben meghatározott 28 lehetőség közül egy lehetőséget beépítettek a javaslatokba, 19-et részben, nyolcat pedig egyáltalán nem. A költségvetési rugalmasság az a terület, ahol a Bizottság javaslatai a legjobban hasznosítják az általunk azonosított lehetőségeket (lásd: ***3. táblázat***). Ezzel szemben ajánlásainkat a költségfüggetlen finanszírozás területén építették be a legkisebb mértékben a javaslatokba (lásd: ***5. táblázat***).

Részletesebb betekintés

07 Az alábbi bekezdésekben megvizsgáljuk, hogy a Bizottság javaslatai hogyan reflektálnak a 03/2025. sz. áttekintés nyolc szakaszában általunk azonosított lehetőségekre, és rámutatunk azokra a területekre, ahol további javításokra van szükség e lehetőségek teljes körű kiaknázásához. Az *1–8. táblázat* átfogóan értékeli, hogy a Bizottság javaslatai hogyan kezelik ezeket a lehetőségeket: zöld színnel jelöljük, ha a lehetőséget beemelték a javaslatokba, sárga színnel, ha ez részben történt meg, pirossal pedig azt, ha jelentős hiányosságokat kell még orvosolni.

Lehetőségek: célzottabb, nagyobb hatást kifejtő költségvetés

1. táblázat | Átfogó értékelés

A teljesítmény mérése	
Megbízható információkon alapuló teljesítménymérési keret kialakítása, amely az eredményekre és a hatásra, nem pedig az outputokra összpontosít.	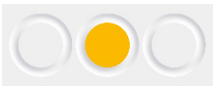
Az általános érvényesítési célértékekre vonatkozó beszámolás javítása az éves irányítási és teljesítményjelentésben és a programindokolásokban.	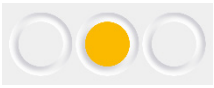
Horizontális prioritások meghatározása esetén minden alkalommal kiadás-nyomonkövetési mechanizmusok létrehozása.	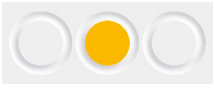
Uniós hozzáadott érték	

Az uniós hozzáadott érték fogalmának egyértelmű meghatározása a jogszabályokban, és ennek következetes és szisztematikus alkalmazása az uniós források programokhoz és kezdeményezésekhez való hozzárendelése során.	
Annak biztosítása, hogy utólagosan értékeljék az uniós kiadások uniós hozzáadott értékét.	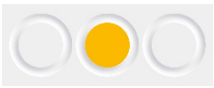
Az uniós költségvetés mozgósítása az Unió finanszírozási kapacitásának növelése érdekében	
Az uniós költségvetési garanciák által mozgósított beruházások összegének becslésére és addicionalitásának bizonyítására szolgáló módszertan javítása.	

Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

08 A javaslatok közös beavatkozási területeken, mutatókon, módszertanokon és beszámolási szabályokon alapuló, harmonizált, uniós szintű teljesítménymérési keretet vezetnek be[1]. Emellett a javaslatok egyértelműbb keretet állapítanak meg a horizontális prioritásokkal kapcsolatos beszámolásra nézve, és bevezetik az új költségvetési rendelet azon követelményét, hogy valamennyi programot a környezet jelentős károsítása nélkül kell végrehajtani, tiszteletben kell tartani a munka- és foglalkoztatási feltételeket, és érvényesíteni kell a nemek közötti egyenlőség elvét[2]. A keret azt is elismeri, hogy az uniós finanszírozás kedvezményezettjei és a végrehajtó partnerek tekintetében arányos beszámolási követelményekre van szükség[3]. A javaslatok ismertetik „az uniós részvételből származó uniós hozzáadott érték” fogalmát, amely azt az uniós fellépésből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre[4]. A javaslatok a Bizottság számára kifejezetten előírják, hogy értékelései során vizsgálja meg az uniós hozzáadott értéket; rendelkezéseik értelmében a tagállamok értékelései kiterjedhetnek az uniós hozzáadott értékre, de számukra ezt nem írja elő kötelezettségként[5].

---

1 A 10/2026. sz. vélemény 13. bekezdése.

2 Uo., 25. bekezdés.

3 Uo., 19. bekezdés.

4 Uo., 6. bekezdés.

5 Uo., 7. bekezdés.

További javításra szoruló területek

09 Az elért javulás ellenére a korábbi teljesítményalapú eszközökből levont legfontosabb tanulságokat nem építették be teljes mértékben a javaslatokba: a javasolt keret továbbra is az outputmutatókat részesíti előnyben, a reformokhoz sok esetben elégtelen eredménymutatók kapcsolódnak, és hiányoznak a hatásmutatók. Ezenkívül számos mutató nem egyértelmű vagy eljárási jellegű[6]. A referenciaértékek, mérföldkövek és célértékek meghatározására szolgáló módszertanok hiánya[7], valamint a beavatkozási területek és mutatók következetes használatára vonatkozó szűkszavú iránymutatás azzal a kockázattal jár, hogy a tagállamokban nem lesz egységes az ambíciószint és az elbánás[8]. A Bizottság tájékoztatása alapján jelenleg folyik az említett iránymutatás és módszertanok kidolgozása. Emellett a horizontális prioritások nyomon követése során a tényleges kiadások helyett a becsült kiadások alapul vétele növeli annak valószínűségét, hogy túlbecsülik az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzésekhez való hozzájárulást[9].

10 A Bizottság a javaslatok kidolgozásakor nem élt a lehetőséggel, hogy meghatározza az uniós hozzáadott érték fogalmát. Az uniós hozzáadott érték jogszabályban lefektetett fogalommeghatározásának hiányában fennáll annak a kockázata, hogy azt beavatkozásonként eltérően értelmezik, és hogy a különböző programoknak a hozzáadott értékről szóló értékeléseit nem lehet egymással összevetni[10]. A javaslatok értelmében továbbá a tagállamok kitérhetnek értékeléseikben az uniós hozzáadott értékre, de ez nem kötelező, emiatt az uniós hozzáadott érték valószínűleg csak kismértékben lesz értékelhető[11].

11 A javaslatok a mozgósított beruházások volumenének és addicionalitásának becslését és demonstrálását illetően is nélkülözik az egyértelműséget és a szilárd módszertant[12]. A költségvetési biztosítékok feltöltéséhez és a pénzügyi eszközök finanszírozásához való hozzájárulás nincs előre meghatározva. A javaslatok nem határoznak meg a

---

6 Uo., 12–13. bekezdés.

7 A 10/2026. sz. vélemény 22. bekezdése.

8 Uo., 15., 16. és 21. bekezdés.

9 Uo., 42. bekezdés.

10 Lásd például: a 01/2026. sz. vélemény 21. bekezdése, a 07/2026. sz. vélemény 11. bekezdése és a 10/2026. sz. vélemény 6. bekezdése.

11 A 10/2026. sz. vélemény 7. bekezdése.

12 A 01/2026. sz. vélemény 73. bekezdése.

multiplikátorhatásra vonatkozó célértéket a mozgósított beruházások volumenének mérésére, ami megnehezítheti az eszköz hatásának nyomon követését és értékelését[13].

Lehetőségek: egyszerűsítés

2. táblázat | Átfogó értékelés

Az Unió pénzügyi környezete egyszerűsödésének biztosítása azáltal, hogy az új eszközöket az uniós költségvetésen belül konszolidálják, illetve abba beépítik.	
Az uniós források kezeléséhez szükséges irányítási és kontrollrendszerek összetettségének csökkentése az elszámoltathatóság biztosítása mellett.	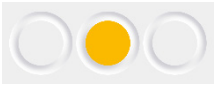
A közbeszerzési szabályok további egyszerűsítése az adminisztratív terhek és a szabálytalanságok csökkentése érdekében.	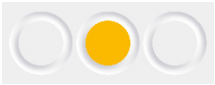

Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

12 A javaslatok egyszerűsíteni kívánják a költségvetési keretet azáltal, hogy a fejezetek számát hétről négyre, a programok számát pedig 52-ről 16-ra csökkentik. Ez a konszolidáció előnyös lehet a végső kedvezményezettek számára azáltal, hogy csökkenti az általuk követendő szabályrendszerek számát, ezáltal potenciálisan enyhíti az adminisztratív terheket[14]. A javaslatok törekednek arra is, hogy csökkentsék az irányítási és kontrollrendszerek összetettségét a kiadási programokban. Példaként említhető az egységes teljesítménybeszámolás és az egységes kapu portál bevezetése[15], amelyek célja az adminisztratív terhek csökkentése, valamint az átláthatóság és a nyomonkövethetőség javítása. A javaslatok célja továbbá a közbeszerzési eljárások egyszerűsítése az adminisztratív terhek csökkentése és a végrehajtás felgyorsítása érdekében, különösen az innovatív megoldások esetében[16].

[13] Uo., 38. bekezdés.

[14] A 03/2026. sz. vélemény 8. bekezdése.

[15] A 10/2026. vélemény 8–11. bekezdése.

[16] A 01/2026. sz. vélemény 45. bekezdése.

További javításra szoruló területek

13 Az uniós pénzügyi környezet konszolidációja és az uniós költségvetés egyszerűsítése terén elért eredmények ellenére vannak még hiányosságok. Megjegyezzük, hogy a Modernizációs Alap mind az Európai Alapon, mind az uniós költségvetésen kívül marad.

14 A végső kedvezményezetteket érintő egyszerűsítés tényleges mértéke a végrehajtási szabályok és a kontrollintézkedések kialakításának és gyakorlati végrehajtásának mikéntjén fog múlni, más szóval az eljárások bonyolultsága a programkonszolidáció ellenére is fennmaradhat[17]. Az uniós szintű egyszerűsítés nem feltétlenül csökkenti a végső címzettek vagy kedvezményezettek adminisztratív terheit[18]. Továbbra is vannak operatív bizonytalanságok például a konszolidált munkaprogramokban, ahol az egyes szakpolitikai területekre vonatkozó eltérő működési követelmények korlátozhatják az egyszerűsítési intézkedések gyakorlati eredményességét[19]. A ***II. melléklet*** a rendeletjavaslatok alapján szemlélteti a különféle fejezetekre és a fő programokra alkalmazandó különböző finanszírozási modelleket.

15 A kedvezményezettekre alkalmazandó közbeszerzési szabályok általában nem alapspecifikusak. Ezeket nemzeti szinten, az uniós közbeszerzési irányelvek alapján határozzák meg. Az uniós szervek közbeszerzései esetében a költségvetési rendelet fekteti le a vonatkozó szabályokat. A javaslatok csak kevés változtatást tartalmaznak a közbeszerzéssel kapcsolatban: elsősorban növelnék a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés szerepét a Horizont Európa programban és az Európai Versenyképességi Alapban. A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés lehetővé teszi a hatóságok számára, hogy a piacon még nem elérhető innovatív megoldásokra irányuló kutatási-fejlesztési szolgáltatásokat szerezzenek be. Bár ez az eszköz támogathatja az innovatív megoldásokhoz és technológiákhoz való korai hozzáférést, az ilyen beszerzések bizonytalansága és többfázisú jellege miatt sajátos kockázatokkal is jár. Ez megnehezíti az ár-érték arány és az elszámoltathatóság biztosítását, és az innovatív megoldásokkal kapcsolatos tapasztalatok hiánya miatt kihívásoknak teheti ki a kedvezményezetteket[20]. Megjegyezzük, hogy a Bizottság a közelmúltban új jogszabályt javasolt a közbeszerzésre vonatkozóan. Elemzésünk erre a javaslatra nem terjed ki.

---

[17] A 03/2026. sz. vélemény 8. bekezdése.

[18] A 03/2026. sz. vélemény 8. bekezdése.

[19] A 08/2026. vélemény 13. bekezdésének negyedik felsoroláspontja.

[20] A 01/2026. sz. vélemény 45–47. bekezdése az Európai Versenyképességi Alap tekintetében és a 02/2026. sz. vélemény 38–40. bekezdése a Horizont Európa tekintetében.

Lehetőségek: a költségvetés rugalmassága

3. táblázat | Átfogó értékelés

Elegendő információ biztosítása a rugalmassági igényekről az Unió jövőbeli többéves pénzügyi kerete rugalmasságának kialakítására irányuló döntéshozatal támogatásához.	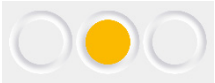
A többéves pénzügyi keret rugalmassági keretének egyszerűsítése.	

Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

16 A javaslatok ugyan nem tartalmaznak bővebb információt a javasolt uniós költségvetési rugalmasságok által kezelendő potenciális eseményekről, de új irányítási mechanizmust írnak elő „az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság közötti megerősített párbeszéddel”, amely iránymutatásul szolgál majd a rugalmassági mechanizmusok alkalmazásához új prioritások és váratlan igények felmerülése esetén. Az, hogy mi számít megalapozott indokolásnak a rugalmassági eszközök alkalmazására, az irányítási mechanizmus eljárásaitól függ majd, ezek azonban még nem kerültek kidolgozásra[21].

17 A javaslatok emellett a többéves pénzügyi keret felső határa feletti eszközök számát nyolcról négyre csökkentik; ezek katasztrófareagálási eszközöket is tartalmaznak. A Bizottság szerint ez a megközelítés javíthatja a költségvetési gazdálkodást azáltal, hogy csökkenti az eszközök közötti átfedéseket és növeli a kiszámíthatóságot, amennyiben így kevésbé lesz szükséges az MFF felső határát meghaladó további finanszírozás kérelmezése[22]. A javaslatok megerősítik a nem tematikus rugalmassági eszközöket, például az egységes tartalékeszközt és a Rugalmassági Eszközt, lehetővé téve a fel nem használt éves összegek mozgósítását a többéves pénzügyi keret egészében[23].

18 Ami az Európai Versenyképességi Alapot illeti, a javaslatok nagyobb rugalmasságot tesznek lehetővé azáltal, hogy az alap négy szakpolitikai keretén belül egyesítik az erőforrásokat, felgyorsítják az eljárásokat, egyszerűsítik a hozzáférési és irányítási struktúrákat, egységes szabálykönyvet alkalmaznak, valamint ötvözik a hosszú távú stabilitást a források gyors

[21] A 03/2026. sz. vélemény 17. bekezdése.

[22] A 03/2026. sz. vélemény 14. bekezdése.

[23] Uo., 16. bekezdés.

újraelosztásával[24]. A javaslatok a változó szakpolitikai prioritásokra és előre nem látható eseményekre való reagálási képességet is biztosítják a nemzeti és regionális partnerségi tervekben elkülönített rugalmassági összegek és a külső fellépések egységes finanszírozási eszközei révén[25].

További javításra szoruló területek

19 A Rugalmassági Eszköz olyan ingadozó forrásokat foglal magában, mint a visszavont kötelezettségvállalások és a bírságokból származó bevételek, amelyek – az évi 2 milliárd euró rögzített összegen felül – nem minősülnek stabil vagy kiszámítható finanszírozásnak[26].

20 Megjegyezzük továbbá, hogy bár a nemzeti és regionális partnerségi tervek tartalmaznak rugalmassági összegeket, ezek az elkülönített források és a horizontális kiadási célok keretein belül működnek, ami korlátozza a források regionális vagy ágazatspecifikus szükségletekre történő átcsoportosításának lehetőségét[27]. A Globális Európa esetében ha közvetlen odaítélést alkalmaznak az Unió stratégiai érdekeibe és a költségvetési biztosítékok magánkezelésébe történő beruházások támogatására, ez – ha nem határozzák meg gondosan – a verseny, az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvének sérüléséhez vezethet, és növelheti az uniós költségvetés függő kötelezettségeknek való kitettségét[28].

Lehetőségek: az európai szemeszter

4. táblázat | Átfogó értékelés

A tagállamokban a visszatérő strukturális kihívások reformját támogató uniós források és az országspecifikus ajánlások szorosabb összekapcsolása.	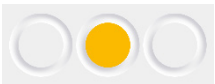
Annak biztosítása, hogy a várt reformok figyelembe vegyék a nemzeti és regionális sajátosságokat, garantálva ugyanakkor a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmódot.	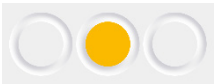

[24] A 01/2026. vélemény 33–36. bekezdése.

[25] A 09/2026. sz. vélemény 18. és 67. bekezdése és a 07/2026. sz. vélemény 18. bekezdése.

[26] A 03/2026. sz. vélemény 16. bekezdése.

[27] A 09/2026. vélemény 18., 59. és 67. bekezdése.

[28] A 07/2026. vélemény 19–20. bekezdése.

Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

21 A javaslatok átfogó célkitűzéseket határoznak meg, amelyek szinte valamennyi uniós szintű prioritásra kiterjednek. A tagállamoknak a nemzeti és regionális partnerségi terveikben mindezen célkitűzésekkel foglalkozniuk kell. A gyakorlatban ennek mértéke eltérő lehet, mivel a rendeletjavaslat bizonyos mérlegelési jogkört biztosítana a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy az uniós és nemzeti források korlátozott összegét az általuk legfontosabbnak ítélt prioritásokra fordítsák[29].

22 A tagállamoknak a nemzeti és regionális partnerségi terveik elkészítésekor figyelembe kell venniük régióik szükségleteit; a kohéziós politika összefonódik egyes olyan horizontális kezdeményezésekkel, mint az európai szemeszter (a tagállamok gazdaságpolitikájának éves koordinációja), a digitális évtized, valamint a nemzeti energia- és klímatervek[30].
A javaslatok értelmében a reformok központi szerepet játszanának a nemzeti és regionális partnerségi tervekben[31]. Előírják a tagállamok számára, hogy foglalkozzanak az uniós ajánlásokkal és prioritásokkal, és pénzügyi források elkülönítését irányozzák elő a reformokra. Ez arra mutat, hogy a Bizottság törekszik annak biztosítására, hogy a strukturális reformok ne másodlagosak legyenek, hanem beépüljenek a pénzügyi keretbe. Bár a többféle beavatkozás egyazon nemzeti és regionális partnerségi tervbe történő összevonásával a cél a konzisztencia fokozása, ugyanakkor olyan szakpolitikák egybefogásával jár, amelyeknek eltérőek a célkitűzései és az időkerete, és különböző módokon valósulnak meg: ez megnövelheti az összetettséget, és kompromisszumokat tehet szükségessé az egyes prioritások között[32]. Ezen túlmenően a szakpolitikai területeken a „megfelelő hozzájárulások” demonstrálására és az európai érdekű projektek támogatására helyezett hangsúly egyértelmű kapcsolatot teremt az uniós célkitűzések és a nemzeti végrehajtási prioritások között[33].

További javításra szoruló területek

23 A programozás tagállamonként egyetlen tervben történő központosítása egyes tagállamokban csökkentheti a régiók döntéshozatalban betöltött szerepét, és erős nemzeti koordinációt igényel a regionális egyenlőtlenségek kezelése terén mutatkozó hiányosságok

---

[29] A 09/2026. sz. vélemény 13. bekezdése.

[30] Uo., 16. bekezdés.

[31] Uo., 80–85. bekezdés.

[32] Uo., a 10. bekezdés első felsorolláspontja.

[33] Uo., 79. bekezdés.

elkerülése érdekében[34]. Nem kellően egyértelmű a reformok értékelése és a források elosztása sem: a javaslatok nem határoznak meg olyan alapvető fogalmakat, mint a „megfelelő hozzájárulás”, a „jelentős részhalmaz” vagy a „források koncentrációja”, és nem biztosítanak átlátható értékelési kritériumokat sem, így jelentős szubjektivitást engednek a tervek értékelésében[35].

Lehetőségek: költségfüggetlen finanszírozás

5. táblázat | Átfogó értékelés

A finanszírozás egyértelmű összekapcsolása az eredményekkel. Ha ez nem lehetséges, a rendszert nem szabad alkalmazni.	
Annak biztosítása, hogy a teljesítményorientáltság mutasson túl a kifizetési feltételek – többek közt mérföldkövek és célértékek – meghatározásán, és ölelje fel az eredményesség és a hatékonyság értékeléséhez szükséges valamennyi elemet.	
A nulla költségű intézkedések elkerülése és olyan alternatívák mérlegelése, mint például a támogatott beruházások szempontjából releváns reformokhoz kapcsolódó feljogosító feltételek.	
Annak biztosítása, hogy a fizetési feltételek egyértelműek legyenek, és magukban foglalják az uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelést.	
A Bizottság és a tagállamok felügyeleti és kontrollfeladatainak egyértelmű meghatározása a megfelelő elszámoltathatóság, az átláthatóság és a nemzeti szabályoknak való megfelelés biztosítása érdekében. Része ennek a végrehajtás megkezdése előtti tagállami kontrollokra és bizottsági ellenőrzésekre vonatkozó minimumkövetelmények meghatározása. Ezt úgy lehetne biztosítani, hogy a tagállamok szerepe és felelősségi köre a megosztott irányítási módhoz hasonlóan legyen meghatározva, amelynek keretében a tagállamoknak jelentős a felelőssége az Unió pénzügyi érdekeinek biztosítása terén.	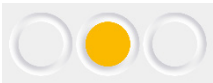
A finanszírozás teljes nyomonkövethetőségének előírása.	
A finanszírozás visszafizettetésének lehetővé tétele azokban az esetekben, amikor a nyújtott pénzeszközök nem állnak arányban az elért eredményekkel, vagy ha a forrásokat nem az uniós vagy nemzeti szabályoknak megfelelően használták fel.	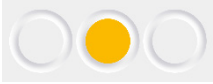

[34] A 09/2026. sz. vélemény 16. és 22. bekezdése.

[35] Uo., 79. bekezdés.

Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

24 A javaslatok olyan teljesítési modellt mutatnak be, amely a mérföldköveket és célokat helyezi a pénzügyi struktúra középpontjába, és a kifizetéseket ezek eléréséhez köti, valamint összehangolja a nemzeti terveket az Unió stratégiai prioritásaival[36].
A mérföldkövek, célok és a kapcsolódó kifizetési értékek meghatározására vonatkozó követelmény révén a Bizottság távolabb mozdul a felmerült kiadások visszatérítésének koncepciójától, ehelyett arra törekszik, hogy a finanszírozást szilárdabban a szakpolitikai eredményekhez kösse. Emellett a javaslatokban előirányzott irányítási struktúra nagyjából összhangban van a megosztott irányítással, mivel lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy maguk jelöljék ki az irányító hatóságokat, kifizető ügynökségeket és ellenőrző hatóságokat[37].

25 A javaslatok előírják a tagállamok számára, hogy teljes ellenőrzési nyomvonalat tartsanak fenn az uniós kifizetések tekintetében egészen a kedvezményezettek szintjéig. Rendelkeznek továbbá a műveleteket az output- és eredménymutatókkal összekapcsoló adatok gyűjtéséről, valamint a kedvezményezettekre, a tényleges tulajdonosokra, a vállalkozókra, az alvállalkozókra és a címzettekre vonatkozó információk nemzeti honlapokon és a Bizottság egységes kapuján keresztül történő közzétételéről[38]. Emellett a végleges bizonyossági csomag tartalmaz egy olyan biztosítékot, amely előírja a tagállamok számára annak megerősítését, hogy a Bizottság kifizetései nem haladják meg a kedvezményezetteknek kifizetett összegeket. Megjegyeztük azonban, hogy ahhoz, hogy ez a biztosíték eredményes legyen, megbízható adatokra, a nemzeti hozzájárulás figyelembevételének módját illetően kellő egyértelműségre, valamint a rendelkezés megsértése esetén meghozandó korrekciós intézkedések tisztázására lenne szükség[39].

További javításra szoruló területek

26 Az új modell bevezetése ellenére továbbra is jelentős módszertani hiányosságok állnak fenn, mivel a költségfüggetlen finanszírozás alkalmazása önmagában még nem teszi az

---

[36] A 09/2026. sz. vélemény 13. és 21. bekezdése.

[37] Uo., 102–109. bekezdés.

[38] Uo., 131. bekezdés.

[39] Uo., 127. bekezdés.

eszközt teljesítményalapúvá[40]. A kifizetési feltételek outputmutatókhoz fognak kapcsolódni, vagyis a hangsúly az eredmények helyett a végrehajtás előrehaladásán van[41].

27 A nulla költségű intézkedések, például a reformok pénzügyi értékének meghatározására és a kifizetési értékekkel való összekapcsolására szolgáló módszertan továbbra sem egyértelmű. Előfordulhat, hogy hasonló reformok különböző szintű finanszírozásban részesülnek, de az is, hogy eltérő ambíciószintű reformok hasonló finanszírozást kapnak[42]. A javaslatok nem egyértelműek azzal kapcsolatban, hogy a mérföldkövek teljesítése, a horizontális elvek és a jogszerűségi ellenőrzések hogyan hatnak egymásra ebben a teljesítési modellben, emellett lehetővé teszik a tagállami nyilatkozatokon alapuló, kötelező előzetes ellenőrzés nélküli kifizetéseket[43]. Az értékelési kritériumok mérlegelésen alapulnak, és az ellenőrzések hatóköre, időzítése és módszertana nincs megfelelően meghatározva[44].

28 A rendeletjavaslat nem teszi kellően egyértelművé, hogyan értékelik és biztosítják az uniós és a nemzeti jognak való megfelelést, és hogy a meg nem felelésnek mindig pénzügyi következményekkel kell járnia az érintett tagállamokra nézve. Mivel az uniós költségvetés végrehajtásáért a Bizottság viseli a végső felelősséget, neki kell eredményes kontroll- és ellenőrzési követelményeket kidolgoznia. Ha a meg nem felelés következményei nincsenek kifejezetten meghatározva – különösen a pénzügyi korrekciók és visszafizettetések tekintetében –, fennáll a kockázat, hogy a Bizottság által adott bizonyosság nem nyújt elegendő alapot az uniós kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének megerősítéséhez[45]. Emellett egyelőre nem biztosítja, hogy a tagállamokon belül teljes mértékben nyomon lehessen követni az uniós finanszírozás felhasználását, egészen a műveleteket a gyakorlatban végrehajtók szintjéig[46].

29 A közös rendelkezésekről szóló rendelethez és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz képest jelentős változás, hogy az uniós finanszírozásnak a Bizottság által végrehajtott pénzügyi korrekció miatti végleges csökkentését csak akkor irányozzák elő, ha a tagállam a végleges bizonyossági csomag benyújtásáig nem korrigálta a problémát. Az uniós finanszírozás csökkentése ezért csak 2036. februárban válik véglegessé, ami

---

[40] Uo., 29. bekezdés.

[41] Uo., a 10. bekezdés hatodik felsoroláspontja.

[42] A 09/2026. vélemény 83–84. bekezdése.

[43] Uo., a 10. bekezdés második és nyolcadik felsoroláspontja.

[44] Uo., 134–135. bekezdés.

[45] Uo., 42. bekezdés.

[46] Uo., 132. bekezdés.

gyengíti a pénzügyi korrekciók visszatartó hatását. A javaslatokban ugyan szerepel, hogy lehetséges alkalmazni extrapolált pénzügyi korrekciókat, de azt nem határozzák meg, hogy sor kerüljön-e ilyenekre, és ha igen, mikor és hogyan[47]. Ezenkívül a javaslatok nem határozzák meg kellőképpen a felelősségi körök elosztását, a minimális kontrollkövetelményeket és a bizonyossági lánc működését[48].

Lehetőségek: jogállamiság

6. táblázat | Átfogó értékelés

Annak biztosítása, hogy további védelmi intézkedések révén orvosolják a feltárt, a jogállamisági keret eredményességét csorbító hiányosságokat.	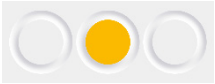
Az átláthatóság és az elszámoltathatóság érdekében több információ közzététele a jogállamisággal kapcsolatos beszámolás módszertanáról és a Bizottság értékeléséről.	

Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

30 A javaslatok erősebb mechanizmusokat vezetnek be annak érdekében, hogy az uniós források kezelése során biztosítsák az Alapjogi Chartának és a jogállamiságnak való megfelelést. Emellett két különálló és egyértelműen meghatározott eljárást hoznak létre – a Chartára vonatkozó horizontális feltételt és a jogállamiságra vonatkozó horizontális feltételt –, amelyek megsértése az uniós finanszírozás végleges elvesztéséhez vezethet. Ezeket az eljárásokat úgy alakították ki, hogy egyértelműek és határidőhöz kötöttek legyenek, megerősítve az Unió képességét a rendszerszintű jogsértések kezelésére.
A javaslatok előírják továbbá, hogy az ezen eljárások következtében elveszett forrásokat a Bizottság közvetlen vagy közvetett irányítású fellépések révén átcsoportosíthatja az uniós polgárok javára, ezáltal segítve annak biztosítását, hogy az uniós források továbbra is támogassák a szakpolitikai célkitűzéseket, még akkor is, ha a tagállamok nem felelnek meg a jogállamisági követelményeknek[49]. Ez az elem orvosolja a Számvevőszék által a kedvezményezettek védelmével és az uniós források közérdekű célokra történő további felhasználásával kapcsolatban korábban felvetett aggályokat[50].

---

[47] Uo., 139. bekezdés.

[48] Uo., 102–114. bekezdés.

[49] A 09/2026. sz. vélemény 54. bekezdése.

[50] A 03/2024. sz. különjelentés 33. bekezdése.

További javításra szoruló területek

31 A javaslatok több olyan rendelkezést is tartalmaznak, amelyek gyengíthetik a végrehajtás eredményességét. Megjegyezzük, hogy „az Unió prioritásaiban bekövetkező jelentős változások” esetén a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről szóló rendelet alapján a Charta megsértése miatt felfüggesztett intézkedésekből származó összegek legfeljebb 30%-át a tagállamok átcsoportosíthatják[51]. Ez a mechanizmus enyhítheti a meg nem felelés pénzügyi következményeit, és adott esetben a Charta horizontális feltételének eltántorító hatását is csökkentheti. Emellett a javaslatok néhány eljárásbeli különbséget vezetnek be a Chartával kapcsolatos feltételek és a jogállamisági feltételek között[52].
A jogállamisági jelentés módszertana nyilvánosan hozzáférhető, és azt megvitatták a tagállamokkal. A Bizottság közzé kívánja tenni a tagállamok megfelelésére vonatkozó értékelését is.

Lehetőségek: az uniós költségvetés finanszírozása

7. táblázat | Átfogó értékelés

Uniós hitelfelvétel	
A hitelfelvétel lehetőségének mérlegelése esetén a finanszírozási szükségletek és források egyértelmű meghatározása, a kockázatok csökkentése, és előzetesen visszafizetési terv készítése.	
Saját források	
Annak biztosítása, hogy az Unió fő bevételi forrásai stabilak és egyszerűbbek legyenek, például az összes saját forrás rendelkezésre bocsátásáról szóló, egységes szerkezetbe foglalt jogalkotási aktusok révén.	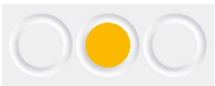
A vámok és a hozzáadottérték-adó beszedési mechanizmusainak megerősítése.	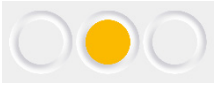
Annak biztosítása, hogy a potenciális új saját források kiszámításához használt adatok összevethetőek és megbízhatóak legyenek.	

[51] A 09/2026. sz. vélemény 55. bekezdése.

[52] A 09/2026. sz. vélemény 56. bekezdése.

Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

32 A javasolt uniós hitelfelvételi keret olyan mechanizmusokat vezet be, amelyek célja az Unió rendkívüli és előre nem látható pénzügyi szükségletekre való reagálási képességének növelése. Megjegyezzük, hogy a rendkívüli hitelfelvételi keret lehetővé tenné az Unió számára, hogy gyorsan reagáljon súlyos válságokra vagy fenyegetésekre, korlátokat szabna a hitelfelvétel felhasználásának, időzítésének és mértékének, és eljárási követelményeket állapítana meg, köztük az Európai Parlament egyetértésével hozott tanácsi határozatot[53]. A saját források felső határának célzott, rendkívüli és ideiglenes emelése korlátot jelentene az ilyen hitelfelvétel esetében, és egyértelmű garanciát nyújtana a Bizottságnál felmerült kötelezettségekre[54]. Hasonlóképpen megjegyezzük, hogy a nemzeti és regionális partnerségi tervek hiteleszköze jelentős uniós finanszírozáshoz biztosít hozzáférést a tagállamok számára e terveik végrehajtásához[55]. Azáltal, hogy akár 150 milliárd euró összegű hitelfelvételt is lehetővé tesz, ez az eszköz kiterjeszti az Unió hitelezői szerepét, kiegészíti a költségvetési rugalmasságot, és olyan eszközt biztosít, amely támogatja a tagállamokat a vészhelyzeteken túlmutató stratégiai célkitűzések elérésében.

33 A saját források javasolt rendszerének célja az Unió bevételi alapjának szélesítése és diverzifikálása. A Bizottság öt új saját forrást vezet be, így azok száma összesen kilencre emelkedik, ugyanakkor olyan intézkedéseket javasol, amelyek véleménye szerint csak kevéssé járnak adminisztratív többletterheléssel[56]. A korrekciós mechanizmusok eltörlése egyszerűsítené a meglévő bevételi forrásokat és növelné az átláthatóságot[57].

További javításra szoruló területek

34 A Bizottság szerint a rendkívüli hitelfelvételi keret az engedélyezendő összegek feltételes és bizonytalan jellege miatt nem tartalmaz előre meghatározott visszafizetési tervet[58]. A nemzeti és regionális partnerségi tervekben szereplő hitelekre vonatkozó javaslatok, amelyeket később az érintett tagállamoknak kell visszafizetniük, garanciaként az uniós költségvetésre támaszkodnak, egyéb konkrét rendelkezések nélkül. Az uniós költségvetés

---

[53] 04/2026. sz. vélemény, 17–19. bekezdés.

[54] Uo., 19. bekezdés.

[55] A 09/2026. sz. vélemény 19. és 61. bekezdése.

[56] A 04/2026. vélemény 21–22. bekezdése.

[57] Uo., 21. bekezdés.

[58] Uo., 20. bekezdés.

mozgásterének széles körű használata gyengítheti az uniós költségvetés védelmét, és csökkentheti a nemzeti hozzájárulások kiszámíthatóságát[59].

35 Az új források bevezetése bonyolultabbá teszi az uniós finanszírozási rendszert[60]. A nagyobb számú saját forrás kezeléséhez valószínűleg több erőforrásra lesz szükség mind a tagállamokban az adatgyűjtéshez és a beszámoláshoz, mind a Bizottságnál az ellenőrzéshez, ami növeli a rendszer összköltségét[61]. Csökkenne az új saját források bevezetésének igénye azáltal is, ha sikerülne növelni a meglévő bevételeket, például úgy, hogy a korábbi különjelentéseinkben feltárt hiányosságokat kezelve megszüntetnék az adó- (héa- és vám-) bevételek kiesését[62].

36 Egyes saját források stabilitását olyan tényezők befolyásolják, amelyek rövid távon kevésbé kiszámíthatóvá tehetik a hozzájárulások kiszámításához használt alapadatokat[63]. Az e-hulladékon alapuló saját forrás esetében fennáll annak a kockázata is, hogy az adatminőség nem felel meg a célnak[64], mivel a beszámolás az illegális szereplők, a kizárások vagy a nem teljes lefedettség miatt hiányos lehet, és nincs olyan jogi követelmény, amely előírná a tagállamok számára, hogy a benyújtás előtt ellenőrizzék az adatokat. Hasonló bizonytalanságok érintik a dohánytermékekhez kapcsolódó saját forrást, ahol a hivatalos adatokat a csempészet miatt alulbecsülhetik[65].

---

[59] A 09/2026. sz. vélemény 19. bekezdése.

[60] A 04/2026. sz. vélemény 21. bekezdése.

[61] Uo., 22. bekezdés.

[62] Uo., 13. bekezdés.

[63] Uo., 23, 40., 42. és 49. bekezdés.

[64] Uo., 37. bekezdés.

[65] A 04/2026. sz. vélemény 39. bekezdése.

Lehetőségek: külső ellenőrzés

8. táblázat | Átfogó értékelés

Annak biztosítása, hogy a Számvevőszék egyértelmű megbízatással rendelkezzen minden uniós eszköz ellenőrzésére, és hogy az új eszközök jogi kerete lehetővé tegye, hogy a Számvevőszék az uniós kiadásokat minden szinten, egészen a végső kedvezményezettekig ellenőrizni tudja.	
A Számvevőszék felkérése arra, hogy minden, az uniós jogrenden kívüli megállapodások révén az uniós szakpolitikák végrehajtása érdekében létrehozott szervet ideiglenes igazgatótanácsi képviselet révén ellenőrizzen mindaddig, amíg jogi módosítások lehetővé nem teszik a teljes körű ellenőrzési megbízatását.	

Hogyan reflektálnak a Bizottság javaslatai a Számvevőszék által meghatározott lehetőségekre?

37 A javasolt eszközök jogi keretei nagyrészt fenntartják a Számvevőszék átfogó megbízatását arra, hogy ellenőrizze az összes uniós bevételt és kiadást, valamint az uniós szakpolitikák és programok gondos pénzgazdálkodását[66]. A programjavaslatokban kifejezett hivatkozások biztosítják, hogy valamennyi felhatalmazott szervezet, végrehajtó partner és kedvezményezett továbbra is ellenőrzés tárgyát képezze, erősítve az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot[67]. A preambulumbekezdések hivatkozásai több eszköznél is megismétlik, hogy valamennyi címzett köteles hozzáférést biztosítani a Számvevőszéknek és együttműködni azzal, csakúgy, mint az OLAF-fal és az Európai Ügyészséggel, ami elősegíti a következetes felügyeletet[68].

További javításra szoruló területek

38 Egyes javaslatok,[69] például a Globális Európára vonatkozó javaslat, nem rögzítik kifejezetten a Számvevőszék ellenőrzési jogait a jogi szövegben, ehelyett preambulumbekezdésekre vagy hatáskör-átruházási megállapodásokra támaszkodnak. Ez bizonytalanságot teremt a Számvevőszék ellenőrzési jogait illetően, különösen az uniós jogi kereten kívül létrehozott szervek vagy a pénzügyi támogatás új, harmadik feleket érintő formái esetében, ahol a

---

[66] Lásd például: a 01/2026. sz. vélemény 71. bekezdése és a 02/2026. sz. vélemény 52. bekezdése.

[67] Lásd például: a 08/2026. sz. vélemény 57. bekezdésében.

[68] Lásd például: a 07/2026. sz. vélemény 88. bekezdésében.

[69] A Globális Európáról szóló 07/2026. sz. vélemény 88–89. bekezdése és az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 06/2026. sz. vélemény 42. bekezdése.

Számvevőszék hozzáférése korlátozható vagy késleltethető[70]. A korábbi ellenőrzések során azt tapasztaltuk, hogy egyes szervezetek – például az EBB vagy bizonyos nemzetközi szervezetek – információszolgáltatása hiányos, széttagolt vagy késedelmes lehet, ami korlátozza a jogszerűség, a szabályszerűség és a teljesítmény teljes körű értékelésére való képességünket[71]. Az ideiglenes részvételi mechanizmusokra – például az uniós kereten kívüli szervek igazgatótanácsában való képviseletre – vonatkozó rendelkezések nincsenek következetesen beépítve a javaslatokba, ami felügyeleti hiányosságokat eredményez[72].

Az áttekintést 2026. október 22-i luxembourgi ülésén fogadta el a Számvevőszék.

a Számvevőszék nevében

Tony Murphy
elnök

[70] A 02/2026. sz. vélemény 54–56. bekezdése és a 07/2026. sz. vélemény 90. bekezdése.

[71] A 02/2026. sz. vélemény 53. bekezdése és a 07/2026. sz. vélemény 90. bekezdése.

[72] A 08/2026. sz. vélemény 58. bekezdése.

I. melléklet. Az Európai Számvevőszék véleményei a 2028–2034-es MFF-re irányuló jogalkotási javaslatokról

Jogalkotási javaslat	Számvevőszéki vélemény
Javaslat az Európai Versenyképességi Alap létrehozásáról szóló rendeletre (COM(2025) 555 final/2)	01/2026. sz. vélemény
Javaslat a Horizont Európa létrehozásáról szóló rendeletre (COM(2025) 543 final/2)	02/2026. sz. vélemény
Javaslat a többéves pénzügyi keret létrehozásáról szóló rendeletre (COM(2025) 571 final)	03/2026. sz. vélemény
Javaslat az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló határozatra (COM(2025) 574 final)	04/2026. sz. vélemény
Javaslat a közös agrárpolitikához nyújtott uniós támogatás végrehajtására vonatkozó feltételek megállapításáról szóló rendeletre (COM(2025) 560 final)	05/2026. sz. vélemény
Javaslat az uniós polgári védelmi mechanizmusról, valamint az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz nyújtott uniós támogatásról szóló rendeletre (COM(2025) 548 final)	06/2026. sz. vélemény
Javaslat a Globális Európa létrehozásáról szóló rendeletre (COM(2025) 551 final)	07/2026. sz. vélemény
Javaslat a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó egységes piaci és vámügyi program létrehozásáról szóló rendeletre (COM(2025) 590 final)	08/2026. sz. vélemény
Javaslat az Európai Gazdasági, Társadalmi és Területi Kohéziós, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési, Halászati és Tengeri, Jóléti és Biztonsági Alap létrehozásáról szóló rendeletre (COM(2025) 565 final)	09/2026. sz. vélemény
Javaslat a költségvetési kiadások nyomon követésére és teljesítménymérésére szolgáló keret, valamint egyéb általános szabályok megállapításáról szóló rendeletre (COM(2025) 545 final)	10/2026. sz. vélemény
Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó AgoraEU program létrehozásáról (COM(2025) 550 final)	11/2026. sz. vélemény
Javaslat az Erasmus+ programnak a 2028–2034 közötti időszakra történő létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2025) 549 final)	12/2026. sz. vélemény

Jogalkotási javaslat	Számvevőszéki vélemény
	A 2028–2034-es uniós költségvetés:A Számvevőszék álláspontja:a gyökeres változások nem feltétlenül javítják az Unió hosszú távú költségvetését

II. melléklet. A rendeletjavaslatok szerinti uniós finanszírozási modellek

Fejezetek/ Fő programok	Költségfüggetlen finanszírozás	Egyszerűsített költségelszámolási/finanszírozási módok	Ténylegesen felmerült költségek megtérítése
1. fejezet: Gazdasági, társadalmi és területi kohézió, mezőgazdaság, vidékfejlesztés, halászat és tenger, jólét és biztonság	**Engedélyezett**	**Engedélyezett**	**Egyedi esetekben**
NRP tervek (a Bizottságtól a tagállamoknak)	*Főként reformokra*	*Főként beruházásokra*	*Nem alkalmazható*
NRP tervek (a tagállamoktól a kedvezményezetteknek)	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Standard módszer*
Uniós Támogatási Eszköz	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Egyedi esetekben*
2. fejezet: Versenyképesség, jólét és biztonság	**Engedélyezett**	**Engedélyezett**	**Engedélyezett**
Horizont Európa	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Kivételes esetben*
Tiszta átállás és az ipar dekarbonizációja	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Kivételes esetben*
Reziliencia és biztonság, védelmi ipar és űrkutatás	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Kivételes esetben*
Erasmus+	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Kivételes esetben*
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	*Engedélyezett*	*Engedélyezett*	*Engedélyezett*
Uniós polgári védelmi mechanizmus +	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Kivételes esetben*

Fejezetek/ Fő programok	Költségfüggetlen finanszírozás	Egyszerűsített költségelszámolási/finanszírozási módok	Ténylegesen felmerült költségek megtérítése
AgoraEU	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Kivételes esetben*
Egységes piaci és vámügyi program	*Standard módszer*	*Standard módszer*	*Kivételes esetben*
3. fejezet: Globális Európa	***Egyedi esetekben megengedett***	**Kivételes esetben**	**Standard módszer**
4. fejezet: Igazgatás	**Nem alkalmazható**	**Nem alkalmazható**	**Standard módszer**

Megjegyzések: **Horizont Európa:** az Unió kutatás- és innovációfinanszírozási programja; **EU Erasmus+:** az európai oktatást, képzést, ifjúságot és sportot támogató program; **Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz:** az energetikai, a közlekedési, valamint az információs és kommunikációs technológiai ágazatok fenntartható és összekapcsolt infrastruktúráinak megteremtéséhez pénzügyi támogatást nyújtó uniós eszköz; **Uniós polgári védelmi mechanizmus +:** a természeti, illetve az ember okozta katasztrófák megelőzése, az azokra való felkészülés és reagálás tekintetében az Unió és a tagállamok közötti együttműködést és koordinációt erősítő rendszer; **AgoraEU:** a kultúrát, a médiát és a civil társadalmat támogató uniós program; **Globális Európa:** a 2028–2034-es időszakra javasolt uniós külső tevékenységi stratégia.

Forrás: a bizottsági javaslatok számvevőszéki elemzése.

Glosszárium

Terminus	Meghatározás/Magyarázat
Az Európai Alapról szóló rendelet	A közös rendelkezésekről szóló rendelet javasolt utódja a 2028–2034-es időszakra, amely közös szabályokat határoz meg az uniós költségvetésből származó nemzeti allokációkat tartalmazó számos uniós alapra, köztük a négy kohéziós politikai alapra vonatkozóan.
Céltartalék	A mérlegben nyilvántartott, bizonytalan időzítésű, illetve összegű, valószínűleg felmerülő kötelezettség legjobb becsült összegét jelölő számviteli szakkifejezés.
Egységes tartalékeszköz	Speciális uniós eszköz, amelynek révén az előző vagy – végső esetben – a folyó, illetve jövőbeni évek felhasználatlan előirányzatai felvehetők a költségvetésbe.
Európai Versenyképességi Alap	Javasolt uniós alap, amelynek része egy, a védelmi kutatási és innovációs tevékenységekre vonatkozó egyedi program.
Gondos pénzgazdálkodás	A forrásoknak a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség elvével összhangban történő kezelése.
Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz	A Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítését és a helyreállítás ösztönzését, valamint a zöldebb és digitálisabb jövővel kapcsolatos kihívásoknak való megfelelést célzó uniós pénzügyi támogatási mechanizmus.
Költségvetési biztosíték	Arra vonatkozó kötelezettségvállalás, hogy az uniós költségvetés megtéríti az esetleges veszteségeket, ha egy kedvezményezett nem teljesíti egy kölcsönnel vagy tőkebefektetéssel kapcsolatos kötelezettségeit.
Költségvetési rendelet	Az uniós költségvetés meghatározására és felhasználására, valamint a kapcsolódó folyamatokra – például belső kontroll, beszámolás, ellenőrzés és mentesítés – vonatkozó fő szabályrendszer.
Költségvetési rugalmasság	Olyan mechanizmus, amelynek révén a Bizottság a változó prioritásokra reagálva átcsoportosíthat előirányzatokat egyes programok, szakpolitikai keretek vagy évek között, a többéves pénzügyi keret határain belül.
Közös rendelkezésekről szóló rendelet	Az öt európai strukturális és beruházási alap mindegyikére alkalmazandó szabályokat meghatározó rendelet.
Megosztott irányítás	Az uniós költségvetés végrehajtásának olyan módozata, amikor – a közvetlen irányítással ellentétben – a Bizottság bizonyos végrehajtási feladatokat a tagállamokra bíz, de azokért továbbra is viseli a végső felelősséget.
Mozgástér	Az uniós költségvetés finanszírozásához szükséges saját források és a saját források felső határa közötti tartomány: ez utóbbi az a magasabb összeg, amelynek erejéig a Bizottság jogosult forrásokat igényelni a tagállamoktól a – például az uniós adósságokból adódó – többletkötelezettségek fedezésére.
Nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terv	Adott tagállam által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében tervezett reformokat és beruházásokat tartalmazó dokumentum.

Terminus	Meghatározás/Magyarázat
Rugalmassági eszköz	Olyan egyértelműen meghatározott kiadási tételek finanszírozására szolgáló forrás, amelyeket a költségvetési kiadásokra vonatkozó felső határértékek túllépése nélkül nem lehetne fedezni.
Saját források	Az Unió költségvetésének finanszírozására felhasznált, elsősorban tagállami hozzájárulásokból származó pénzeszközök.
Saját források felső határa	A tagállamoktól az éves kifizetési előirányzatok fedezésére lehívható saját források maximális összege.
Teljesítménymérési keret	Az operatív program egyes prioritási tengelyeire (a technikai segítségnyújtás kivételével) vonatkozó mutatókészlet tekintetében meghatározott mérföldkövek és célértékek.
Többéves pénzügyi keret	Az Unió kiadási terve, amely (szakpolitikai célkitűzéseken alapuló) prioritásokat és felső határokat határoz meg, és általában hét évre szól. Ez biztosítja azt a struktúrát, amelyen belül meghatározzák az éves uniós költségvetéseket, az egyes kiadási kategóriák kiadásainak korlátozásával.
Uniós hozzáadott érték	Valamely uniós fellépés által az önálló tagállami fellépéshez képest létrehozott többletérték.

A számvevőszéki csoport

Ezt az áttekintést Tony Murphy számvevőszéki elnök elnöklésével a Számvevőszék testülete fogadta el. Az ellenőrzést Jan Gregor számvevőszéki tag vezette Werner Vlasselaer kabinetfőnök és Radka Papoušková kabinetattasé, valamint Paul Sime ügyvezető és Leonidas Tsonakas feladatfelelős támogatásával.

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2026

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló 6–2019. sz. számvevőszéki határozat szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licenc alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Borítófotó: © Comugnero Silvana / stock.adobe.com.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

HTML	ISBN 978-92-849-8671-2	ISSN 2811-826X	doi:10.2865/9571353	QJ-01-26-053-HU-Q
PDF	ISBN 978-92-849-8672-9	ISSN 2811-826X	doi:10.2865/5255799	QJ-01-26-053-HU-N

IDÉZÉS MÓDJA

Európai Számvevőszék, 02/2026. sz. áttekintés: „A 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret lehetőségei – a Számvevőszék 03/2025. sz. áttekintésének nyomon követése”, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2026.

Az Európai Bizottságnak a 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatai az uniós költségvetés jelentős átdolgozását vetítik elő. Nyomonkövető áttekintésünk értékeli, hogyan hasznosultak a 03/2025. sz. számvevőszéki áttekintésben (még a javaslatok kiadása előtt) azonosított lehetőségek a Bizottság jogalkotási javaslataiban.

A jogalkotási javaslatokról kiadott számvevőszéki vélemények alapján megvizsgáljuk, hogy a javasolt keret alkalmasabb-e az eredmények elérésére, az egyszerűsítés előmozdítására, az elszámoltathatóság biztosítására, a rugalmasság növelésére, az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére és a gondos pénzgazdálkodás támogatására. Áttekintésünk egyben rávilágít arra is, hogy a jogalkotási csomag véglegesítése előtt mely területeken lehet még szükség további javításokra.

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK

Az Európai Unió Kiadóhivatala

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/contact
Weboldal: eca.europa.eu
Közösségi média: @EUauditors